

Viden om Norden

Nr. 7-2021 - 6. september

Udarbejdet og udgivet af
Foreningen Norden, Mariagerfjord

<https://mariagerfjord.foreningen-norden.dk/>

Dronning Margrete II til gallapremiere på Margrete I

Onsdag den 8. september afholder SF Studios sammen med Foreningen Norden og Nordisk Film biografer en på alle måder historisk gallapremiere på en af årets mest imødesete film **Margrete den Første** under overværelse af Hendes Majestæt Dronning Margrethe den Anden.

Gallapremieren finder sted i Imperial i København.

Producer Lars Bredo Rahbek udtaler: ”De nordiske lande arbejder normalt tæt sammen, men med Margrete den Første sætter vi turbo på samarbejdet og skaber en fælles film om de dramatiske begivenheder og den kvinde, der gjorde en familie ud af Norden.

Derfor har vi på gallapremieren indgået et samarbejde med Foreningen Norden – for at skabe forståelse for vores fælles nordiske arv og den særlige forbindelse imellem os, som i høj grad skyldes én kvinde: Margrete I.

Gallapremieren er udelukkende for inviterede. Biografpremierer finder sted 16. september og filmen er en del af Biografklub Danmarks program.

Foreningen Nordens magasin **Nordiske** bringer 8. oktober et længere tema om Margrete I og filmen, herunder interview med instruktør, producer og skuespillere.

Denne nyhed er hentet fra Foreningen Nordens hjemmeside. Den er skrevet af redaktør Esben Ørberg.

I kan se traileren til filmen her: <https://www.youtube.com/watch?v=GVdFl6GacTI>

Forpremiere i Hadsund Bio for vore medlemmer 12. september kl. 14.00

Margrete den Første byder medlemmer af Foreningen Norden på en optakt til filmen om Margrete den Første ved en forpremiere i Hadsund Bio, Kirkegade 2, søndag den 12. september kl. 14.00.

Margrete den Første vil bl.a. give os indblik i de alvorlige kontroverser, som hendes far, Valdemar Atterdag, og hun selv havde med genstridige stormænd i Himmerland.

Hos os fylder en af egnens dygtige amatørskuespillere, Bodil Tvedegaard, Skørping, rollen som Danmarks Frue og Dronning Margrete den første, som giver os en monolog om sin tid for godt 600 år siden.

*Med venlig hilsen
Gunner Buck*

Det nordiske samarbejde + Foreningen Norden

Denne udgave rummer links til nyheder om det nordiske samarbejde og om Foreningen Norden.

Mange flere nyheder om det nordiske samarbejde i **Nordisk Ministerråd** og **Nordisk Råd** - end dem, der er omtalt på følgende sider, kan hentes på: <https://www.norden.org/da>

Se også nyheder mm på: <https://foreningen-norden.dk/>

Med venlig hilsen
Gunner Buck

Fem film nominerede til Nordisk Råds filmpris 2021

Nordisk Råds filmpris er siden 2002 blevet uddelt til en spillefilm, som er forankret i den nordiske kultur, har en høj kunstnerisk værdi og udgør et helstøbt værk.

Her er de nominerede til årets filmpris - ved et klik på et af følgende links, får I teksten om den nominerede film fra det pågældende land:

Danmark: [Flugt af instruktør og manuskriptforfatter Jonas Poher Rasmussen, manuskriptfor...](#)

Finland: [Ensilumi af instruktør og manuskriptforfatter Hamy Ramezan, manuskriptforfatter...](#)

Island: [Alma af instruktør og manuskriptforfatter Kristín Jóhannesdóttir samt producern...](#)

Norge: [Gunda af instruktør og manuskriptforfatter Victor Kossakovsky og producer Anita...](#)

Sverige: [Tigrar af instruktør og manuskriptforfatter Ronnie Sandahl samt producer Piodor...](#)

De fem nordiske film er nomineret af de nationale juryer. Vinderen præsenteres den 2. november.

Læs mere på: <https://www.norden.org/da/nyhet/her-er-de-nominerede-til-nordisk-raads-filmpris-2021>

Kan trivselsøkonomi løfte den nordiske velfærdsmodel?

– Trivselsøkonomi er godt for samfundet og individet.

Det mener forfatteren bag Nordisk Ministerråds nye rapport "*Towards a Nordic wellbeing economy*".

Finland og Island er kommet længst med at sætte trivselsøkonomi på dagsordenen, men der skal stadig gøres meget, før det er en integreret del af de politiske beslutningsprocesser, hedder det i en nyhed fra Nordisk Ministerråd den 2. september.

Læs hele nyheden:

<https://www.norden.org/da/nyhet/kan-trivselsekonomi-loefte-den-nordiske-velfaerdsmodel>

Se rapporten "*Towards a Nordic wellbeing economy*" - 61 sider pdf og på engelsk:

<https://norden.diva-portal.org/smash/get/diva2:1589849/FULLTEXT01.pdf>

8 nominerede til Nordisk Råds miljøpris 2021

Årets tema for Nordisk Råds miljøpris er *bæredygtige fødevarer-systemer*. De nominerede blev offentliggjort 3. september ved demokratifestivalen Fundur fólksins i Island, hvor sekretariatet for Nordisk Råds miljøpris er placeret.

Ved et klik på et af følgende links, får I teksten om det nominerede system fra det pågældende land:

[Den store klimadatabase - Danmark](#)

[Carbon Action - Finland](#)

[Matkovin - Færøerne](#)

[Greenlandic Greenhouse - Grønland](#)

[Thor Ice Chilling Solutions - Island](#)

[Framtiden i våre hender - Norge](#)

[Svensk Kolinlagring - Sverige](#)

[Mattas Gårdsmejeri - Åland](#)

Vinderen offentliggøres den 2. november 2021 ved Nordisk Råds prisuddeling i København.

Læs meget mere om Nordisk Råds miljøpris 2021:

<https://www.norden.org/da/nyhed/her-er-de-nominerede-til-nordisk-raads-miljoepris-2021>

Ny rapport tager temperaturen på den bæredygtige omstilling i Norden

En ny rapport fra Nordisk Ministerråd tager temperaturen på arbejdet med den bæredygtige omstilling, som efter en sommer med voldsomme vejr-fænomener virker mere aktuel end nogensinde.

Rapporten viser, at den grønne omstilling er den største udfordring i Norden, mens parametre som fx social bæredygtighed og konkurrencedygtighed er tættere på mål, hedder det i en nyhed fra Nordisk Samarbejde den 30. august.

Sidste uge offentliggjorde FNs Klimapanel deres sjette hovedrapport med en samlet vurdering af klimaforandringerne. Konklusionen er klar og peger på behovet for en hurtig reduktion af drivhusgasudslip.

I de nordiske lande er der også gjort status, og Nordisk Ministerråd har netop udgivet en baselinerapport, som kortlægger hvor langt den nordiske region er på en række bæredygtighedsparametre, herunder klima og miljø. Konklusionen er, at der stadig er et stykke vej, før Norden kan erklære sig som den mest bæredygtige region i verden, hedder det i nyheden.

Her er link til at læse rapporten on line: [Rapport: Norden - en bæredygtig og integreret region?](#)

Læs hele nyheden:

<https://www.norden.org/da/nyhed/ny-rapport-tager-temperaturen-paa-den-baeredygtige-omstilling-i-norden>

Lars Barfoed, tidligere folketingsmedlem, justitsminister, transportminister og minister for familie- og forbrugeranliggender, er blevet valgt som landsformand for Foreningen Norden. Han blev valgt på landsforeningens repræsentantskabsmøde i Aabenraa den 21. august. Lars Barfoed afløser Marion Pedersen, som har været formand for foreningen de to seneste år. Marion Pedersen er nu næstformand for Foreningen Norden.

Foto:
Maria-Tuxen-Hedegaard.

Den nyvalgte Norden-formand advarer Nordisk Råd mod kulturbesparelser

I en nyhed fra Foreningen Norden 21/8, skrevet af Esben Ørberg, hedder det bl.a.:

Lars Barfoed, tidligere folketingsmedlem, justitsminister, transportminister, er blevet valgt som landsformand for Foreningen Norden, som arbejder for øget nordisk samarbejde.

Lars Barfoed er 64 år, uddannet jurist og driver i dag egen konsulentvirksomhed ved siden af flere bestyrelsesposter.

Han har siddet i Foreningen Nordens landsstyrelse i en

årrække. Foreningen har 10.000 medlemmer fordelt på næsten 100 lokale afdelinger.

Barfoed opfordrede på foreningens repræsentantskabsmøde de nordiske regeringer til at få det nordiske samarbejde op i et højere gear. Samtidig advarede han Nordisk Råd mod planlagte kulturbesparelser:

– De nordiske samarbejdsministre har lagt op til store besparelser på det nordiske kulturbudget i 2022 og årene fremover. De nordiske regeringer bør lytte til den stærke kritik fra

mange sider og annullere besparelsen på kulturen, siger Barfoed

Han peger på behovet for at bevare og styrke den fælles nordiske kultur.

– Vi skal bevare og udvikle vores fælles identitet og samhørighed i Norden. Internationaliseringen af medierne og den stigende individualisering af de kulturpåvirkninger, vi får, rummer en risiko for, at vi mister kendskabet til vores fælles rødder, historisk og kulturelt.

– Og så er vi både som mennesker hver for sig og som samfund identitetsløse og dermed også ude af stand til at relatere os til omverdenen.

– Vi er forankret i en fælles nordisk kultur og historie. Dette fællesskab må vi ikke sætte over styr i en verden, der også kulturelt er i opbrud, lyder det fra den nyvalgte landsformand for Foreningen Norden.

Der er meget mere at læse i nyheden. [Den kan hentes ved et klik her.](#)

Lars Barfoed: Norden og Europa skal lære, at USA ikke mere er verdens politimand

USA er ikke længere verdens politibetjent.

Derfor skal vi lære at klare os selv i Europa – og i Norden, opfordrer Foreningen Nordens nye landsformand, Lars Barfoed i denne kronik i Avisen Danmark:

<https://avisendanmark.dk/artikel/kronik-norden-rummer-store-muligheder>

Dette er hentet fra en nyhed på Foreningen Norden 1/9 2021. Se:

<https://foreningen-norden.dk/lars-barfoed-norden-og-europa-skal-laere-at-usa-ikke-mere-er-verdens-politimand/>

Foreningen Norden:

Regeringen og Folketinget opfordres kraftigt til at efterleve visionerne for det nordiske samarbejde

Repræsentantskabet for Foreningen NORDEN, forsamlet til årsmøde i Aabenraa den 21. august 2021, udtaler en kraftig opfordring til regering og folketing om at efterleve visionerne for det nordiske samarbejde.

Målsætninger og visioner har ingen værdi medmindre de fører til konkret handling. Dette gælder også på det kulturelle område, som har et påtrængende behov for støtte og udvikling, men som Nordisk Ministerråd vil sparre markant på i de kommende år.

Derfor opfordrer vi ikke mindst den danske delegation i Nordisk Råd til at sikre, at de foreslåede besparelser på Nordisk

Ministerråds kulturelle budgetter for 2022 ikke bliver ført ud i livet.

Det Nordiske informationskontor i Flensborg har i mange år været bindeleddet mellem Norden og Europa med en ganske særlig betydning for det danske mindretal i Sydslesvig. Siden 1997 har Nordisk Informationskontor informeret om det nordiske samarbejde og formidlet nordisk kultur i det dansk/tyiske grænseland.

Den forestående lukning af det Nordiske Informationskontor i Flensborg er endnu et udtryk for den seneste af en række forfejlede prioriteringer og benspænd for det folkelige engagement og det frie foreningsliv i Norden. Derfor opfordrer vi Sydslesvigudvalget til at genoverveje beslutningen om en fjernelse af støtten.

Vi vil også opfordre de flere tusinde kandidater til kommu-

nalbestyrelser og byråd til at give sig til kende med deres holdning til det nordiske samarbejde i bredere forstand. Det gælder venskabsbysamarbejde, skoleudveksling, jobudveksling for unge, som giver kendskab og grundlag for venskaber og samarbejde.

Vi vil Norden, fordi vi sætter vort kulturelle værdifællesskab højt. Det bør regeringen og folketing støtte op om – ikke blot i ord, men også i handling.

Denne nyhed er offentliggjort af Foreningen Norden den 3. september.

Marion Pedersen i sin mundtlige formandsberetning:

Vi skal tilbage på sporet efter topstyringen under Corona

- Sikringen af en bred forankret folkelig deltagelse i samfundsudviklingen er en af hovedhjørnestene i vores folkestyre.

- 200 års arbejde med dannelse, samtale, inddragelse og deltagelse har med coronaen lidt et knæk.

- Vi SKAL tilbage på sporet igen, og vi skal medvirke alt, hvad vi kan for at vi som samfund kommer tilbage på sporet.

- Regering og folketing har vedtaget mange hjælpepakker i det sidste halvandet år – og godt for det, men folkestyrets hjørnesten har ikke fået en øre.

Det sagde afgående landsformand for Foreningen Norden, Marion Pedersen, i sin formandsberetning til foreningens repræsentantskabsmøde i Aabenraa den 21. august.

Se hele den mundtlige beretning her:

<https://intra.foreningen-norden.dk/wp-content/uploads/Mundtlig-beretning-til-Foreningen-NORDENS-repraesentantskabsmoede-august-2021.pdf>

Se hele den skriftlige beretning for Foreningen Norden 2020 - 65 sider pdf - ved et klik på dette link:

<https://intra.foreningen-norden.dk/wp-content/uploads/A%CC%8Arsberetning-2020.pdf>

Marion Pedersen i Hadsund 24. august:

Hvad venter parlamenterne og regeringerne på

Folk elsker Norden. Det har den ene undersøgelse efter den anden vist, og undersøgelserne viser også, at et stort flertal af befolkningerne i alle de nordiske lande ønsker mere nordisk samarbejde, fordi vi alle føler os trygge ved det nordiske samarbejde og ved hinanden. Man kan så med rette spørge: Hvad venter parlamenterne og regeringerne på?

Hvorfor opfylder de ikke bare befolkningernes ønsker?

Hvorfor skal jalousi og national navlebeskuelse stå i vejen for, at vi kan udnytte det nordiske potentiale fuldt ud? Disse spørgsmål stillede

Marion Pedersen i sin tale i Hadsund den 24. august.

Norden globalt set og Foreningen Norden i fortid, nutid, fremtid.

Sådan lød temaet, da Foreningen Nordens netop afgående formand - nu næstformand, Marion Pedersen, talte til medlemmer af Foreningen Norden Mariagerfjord ved et møde i Hadsund den 24. august.

Ifølge Marion Pedersens manuskript lød hendes tale således:

Først og fremmest 1000 tak for invitationen til at komme her i aften og tale om Norden globalt set og Foreningen Norden.

Norden er stor og stærk, når vi står sammen, både internt i de Nordiske lande, og også internationalt.

Vi er samlet set verdens 11. største økonomi, så derfor vil alt andet end et styrket samarbejde være tosset.

Vi taber, hvis ikke vi agerer sammen internationalt.

Vi kan ikke påvirke den globale dagsorden hver for sig, det er vi for små til, og da vi alle både har velfungerende velfærdssamfund og er blandt de forreste på den grønne udvikling, bør vi nu finde fælles fodslag.

Vi har set, at både Frankrig og USA fremhæver den skandinaviske model, samtlige kandidater til præsidentposten i USA fremhævede "The Scandinavian way" og Kina prøver at efterligne vores grønne tiltag og kopiere vores viden og teknologi for at udvikle deres klimatilpasning og produktion af fødevarer.

Samarbejde de nordiske lande imellem er basal for at vi kan rykke dagsordenen i den retning vi synes er rigtig. Vores til-

Marion Pedersen har været landsformand for Foreningen Norden de seneste to år. Men ved foreningens repræsentantskabsmøde den 21. august overtog tidligere minister Lars Barfoed posten som landsformand, og Marion Pedersen er nu næstformand for foreningen, ligesom hun var i en årrække, før hun blev formand. Marion Pedersen var medlem af Folketinget ad flere omgange indtil 2011, og dengang var hun næstformand i de danske delegationer til Nordisk Råd. Hun har desuden deltaget i bestyrelser for rigtig mange organisationer.
Foto: Lisbeth Roth.

gang værdipolitisk er jo stort set den samme, når det gælder den internationale dagsorden.

I både EU, FN og andre internationale fora vil det give os en enorm styrke at stå sammen.

Norden består som bekendt af Danmark, Finland, Norge, Sverige og Island, samt Færøerne, Grønland og Ålandsøerne.

Foreningen Norden har organisationer i alle landene, de ældste er, som os 102 årige, og den yngste 51.

Foreningen Norden i DK blev lige efter 1. verdenskrig oprettet ud fra tanken om, at jo bedre vi kendte hinanden, jo mere sandsynligt ville det være, at vi aldrig mere kom i krig med hinanden, hvilket vi jo historisk set har været i fortiden.

Det kan siges meget kort:

Kendskab giver venskab.

Nordisk Råd og samarbejde

Foreningerne Norden lagde grundtanken til, at de Nordiske regeringer oprettede Nordisk Råd i 1953.

Vi var den folkelige base, men vi kunne ikke få ført vores tanker videre ud i lovgivning, så vi pressede på for at dette skulle kunne lade sig gøre.

Foreningerne har ved det pres, vi har lagt på regeringerne også været medvirkende til, at bl.a. pasunion, fælles arbejdsmarked, socialkonvention, sprogkonvention og samarbejde mellem uddannelser er kommet op og stå.

Krigen mod Corona

Desværre har den brede offentlige samtale om samfundets udvikling, haft svære vilkår og været næsten fraværende det sidste 1 1/2 år.

Jeg retter ingen kritik mod den topstyring fra regeringens side, vi har set – den har givetvis været et nødvendigt onde i en alvorlig situation.

Men når krigen mod corona forhåbentlig snart er vundet, er det vigtigt, at vi IKKE fortsætter med topstyringen, men får genoprettet det folkestyre, som både vores og de andre nordiske samfund er bygget på.

Vi skal ikke vænne os til, at beslutningerne kommer oppefra og ned, men havde genskabt vores normale nedefra og op beslutningsproces igen.

(fortsættes side 7)

Hvad venter parlamenterne og regeringerne på

(fortsat fra side 6)

Det bliver et stort genopbygningsarbejde, når vores vision om et inddragende og deltagende folkestyre skal i gang igen, men den opgave ser vi frem til, at deltage i.

Sikringen af en bred forankret folkelig deltagelse i samfundsudviklingen er en af hovedhjørnestene i vores folkestyre.

200 års arbejde med dannelse, samtale, inddragelse og deltagelse har med coronaen lidt et knæk, men vi SKAL tilbage på sporet igen, og vi vil i Foreningen Norden medvirke alt, hvad vi kan for, at vi som samfund kommer tilbage på sporet.

Vi har set, at regering og folketing har vedtaget mange hjælpepakker i det sidste halvandet år – og godt for det, men folkestyrets hjørnesten har ikke fået en øre.

Jeg synes regeringen nu bør tilgodese de idepolitiske foreninger og støtte genstarten af den brede, folkelige debat og deltagelse i samfundsudviklingen.

Vi ser det over hele verden, hvis en regering har befolkningen med sig, kan alt lade sig gøre.

Idepolitiske foreninger

Idepolitiske foreninger, IKKE at forveksle med partipolitiske foreninger, skaber både samfundsmæssig debat og giver sammenhængskraft og forståelse for, at vi som land og region, selv om vi har forskellige ambitioner, kan komme frem til en fælles forståelse for, hvilken vej vi ønsker at følge til glæde og gavn for befolkningen.

Forhåbentlig vil den krise, vi nu har været igennem med coronaen, få flere til at øjnene op for, at vores unikke foreningsliv er vigtigt at bevare og værne om og samtidig få flere til at deltage.

Vi er lige omkring 10 tusinde medlemmer fordelt på ca. 100 afdelinger i Foreningen Norden i DK, men der er plads til mange flere.

Vi har netop i foreningen nedsat en arbejdsgruppe som har indledt et 360 graders eftersyn af vores forening. Ikke fordi vi ikke med jævne mellemrum justerer vores sigtelinjer men fordi, det er længe siden vi har lavet den helt store gennemgang.

Som formand for udvalget sidder Lars Barfod, vores nye landsformand siden i lørdags, hvor han tog over fra mig, og han vil komme rundt i alle kredsene og høre, hvad I synes vi kan gøre anderledes/bedre.

Nordiske unge

I jubilæumsåret 2019 fik vi bl.a. udarbejdet en rapport af lektor, Ph.d. Jonas Lieberkind, der hedder Nordiske unge – politisk fællesskab og engagement, den giver et grundigt indblik i de unges forhold til Norden og det nordiske samarbejde.

Den har særlig fokus på de unges syn på det at være borger i et politisk og demokratisk fællesskab, og det at engagere sig politisk i fællesskabet, og det vil være en rapport vi vil tage med i vores 360 graders eftersyn.

Vi må jo tilstå, at langt de fleste af vores medlemmer er 60+ og da vi har en ambition om, at vi som forening også skal bestå de næste 100 år, må vi have nyt og yngre blod ind.

Vi vil og skal ikke revolutionere vores grundlag, men vi skal tilpasse det, så også yngre mennesker føler sig set og hørt og dermed får lyst til at deltage i arbejdet.

Det grænseløse Norden

Coronaen har afdækket fejl og mangler i det nordiske system, og det giver mulighed for nye udformninger af samarbejdet.

Det grænseløse Norden har i den grad vist sig ikke at være så grænseløst, som vi gik og bildte os selv ind.

Corona-situationen har medført rejserestriktioner mellem de nordiske lande i et omfang, vi ikke har set siden etableringen af den nordiske pasunion 1. juli 1954.

Jeg forstår godt, at de nordiske regeringer blev nødt til at handle hver for sig, da pandemien ramte os i marts sidste år.

Vi var ikke forberedt på, det ville ske, og situationen var ny og anderledes for alle, og derfor handlede vi nationalt – sådan har det været i hele verden.

Men, regeringerne i Norden burde langt hurtigere have indledt et samarbejde og en koordinering landene imellem om, at få åbnet grænserne mere end tilfældet var og er.

Der er jo stadig restriktioner!

Det må og skal regeringerne tage ved lære af, så de er langt bedre forberedt til næste gang og der kommer vi ind med det folkelige pres på, at det så også sker.

Set fra min stol vil det være oplagt, at de nordiske justitsministre nedsætter en Task force sammen med rigspoliticheferne, som kan være i løbende kontakt om åbne grænser i Norden.

Også samarbejde på tværs om sundhedsspørgsmålet vil være oplagt, som jeg pegede på sidste år.

Og så er jeg meget enig med Nordisk Råds præsident Bertel Haarder i, at det nordiske Grænsehindringråd skal op på mærkerne.

Vel får de løbende fjernet større og mindre grænsehindre, men de vanskeligheder, som nordiske grænsependlere møder, kan vi simpelt hen ikke være bekendt i 2021.

Der har været talt om disse hindringer i mere end 30 år, jeg var selv med til det de 6 år jeg sad i Nordisk Råd, nu skal og må der handling til.

Statsministrene i de Nordiske lande har en ambition om at skabe verdens mest integrerede region, men det har lange udsigter, hvis der ikke kommer turbo på fjernelsen af alle de grænsehindre, som gør livet surt for folk, der i det daglige bruger Norden på den måde, som Foreningen NORDEN har kæmpet for i årevis.

Jeg pendlede selv mellem Sverige, hvor jeg boede, og DK hvor jeg arbejdede tilbage i starten af 70'erne, og der er stort set ikke sket forbedringer siden da, noget er endda blevet værre, f.eks. det at få en bankkonto.

(slutter side 8)

Fokus på tilgang af unge og yngre medlemmer

I debatten efter Marion Pedersens indlæg var der meget fokus på og debat om, hvordan vi kan få flere unge og yngre mennesker som medlemmer i foreningen.

I den forbindelse vil vi her i afdelingen søge at gøre både virksomheder og unge mennesker interesserede i Nordjobb.

Foreningen Norden i Danmark har flest medlemmer

I debatten efter foredraget fortalte Marion Pedersen, at parlamenterne i de andre nordiske lande hvert år bruger en eller flere dage på at drøfte det nordiske samarbejde.

Men i Danmark er Folketingets drøftelser om Norden lagt ind under en dag med drøftelser om EU.

Det affødte spørgsmål, om der er flere medlemmer i de andre landes udgaver af Foreningen Norden.

Det synes ikke at være tilfældet.

Foreningen Norden har her i landet henved 10.000 medlemmer fordelt på ca. 100 afdelinger.

Marion Pedersen har efter mødet oplyst, at der i Sverige er ca. 8.000 medlemmer fordelt på 90 afdelinger,

I Norge er der ca. 4.500 medlemmer i ca. 70 lokalafdelinger.

Island har 30 lokalforeninger, men Marion Pedersen har ikke kunnet finde, hvor mange medlemmer de har.

Finland har ca. 8.000 medlemmer fordelt på 100 afdelinger.

Åland har ca. 350 medlemmer.

Grønland er netop oprettet, og for Grønland og Færøerne har Marion Pedersen ikke kunnet finde medlemstal.

Et af flere jobs til en minister

I nogle af de andre nordiske lande har man en minister, som alene har det nordiske samarbejde som ressortområde.

Men her i landet skal Flemming Møller Mortensen dele sin tid mellem nordiske anliggender og udviklingssamarbejdet med udviklingslande, hvor det sidste synes væsentligt mere omfattende end det nordiske.

Hvad venter parlamenterne og regeringerne på

(fortsat fra side 7)

Den stivhed og træghed, som præger dette område, er ofte præget mere af national stolthed og egoisme end af det fælles bedste.

Vi skal udnytte hinandens ressource bedre – til fælles bedste.

Samarbejde om biotek

Corona-situationen bør også have lært os, at et styrket nordisk samarbejde på biotek-området vil kunne stille os langt bedre næste gang en virus rammer os.

På begge sider af Øresund findes forskningsenheder på netop dette felt, som ved en samlet indsats vil kunne få denne region op blandt de største og bedste i hele verden.

Det skal vi udnytte langt bedre.

Jeg hørte på et møde sidste tirsdag, at Mærsk Fonden har bevilget mange millioner kroner til oprettelse af et avanceret laboratorium i DK der skal kunne forske i farlige vira, det vil garanteret også tiltrække dygtige forskere, ikke bare fra hele Norden men fra hele verden.

Jeg fremførte også sidste år et ønske om, at vi i Norden gik sammen om en fælles plan for vaccineproduktion, som så kunne knyttes til de forskningsenheder, vi har i Norden. Hvorfor tage lagt væk for at finde partnere, når de nu findes hos vores naboer.

Vi kunne også have håndteret behandlingen af coronapatienter langt bedre gennem et samarbejde.

Når der nu var pladser på de danske corona-afsnit og mangel på pladser på de svenske, hvorfor i alverden skulle vi så ikke bare hjælpe hinanden – grænser eller ej.

Næste gang kan behovet om hjælp være omvendt.

Ja, alene på dette - i den store sammenhæng lille område, vil der være masser af muligheder for et styrket nordisk samarbejde, som vil skal lære at udnytte nu, før den næste krise kommer.

Vi skal også have gjort de nordiske regeringer begribeligt, at når de har ambitioner om at

skabe den mest integrerede region og, at Norden skal være den mest grønne og bæredygtige region, så er vi helt på linje med dem.

Vil skære i bevillinger til litteraturuge og Nordjobb

Til gengæld er vi ikke på linje med regeringerne om, hvor pengene til en samlet nordisk grøn omstilling skal komme fra.

Den ambition skal nemlig tilsyneladende ikke opnås med nye penge, men ved at skære i alle de andre aktiviteter, som det nordiske samarbejde har, i et, i forvejen alt for lille budget.

Over de næste par år skal der nemlig spares 20 pct. på det nordiske kulturbudget, hvilket går hårdt ud over en lang række aktiviteter.

Det betyder, at bl.a to af de projekter vi står for, lider et stort knæk.

Støtten fra Nordisk Ministerråd, til Nordens største fælles kultur- og biblioteksprojekt, Nordisk Litteraturuge, bliver beskåret med 50 pct.

Det er helt hen i vejret, når man ved at i 2019 var der 2552 registrerede institutioner der deltog, og hertil skal lægges alle dem der deltog uden at registrere sig.

Deltagerne er spredt over hele Norden og Baltikum samt nordiske institutioner i udlandet.

I Norden stod Danmark for 246 arrangementer, Finland 155, Færøerne 15, Grønland 3, Åland 43, Island 36, Norge 266, og Sverige 516.

I Baltikum holdt Estland 122, Letland 383, Litauen 689 og af øvrige lande holdt Hviderusland 63, Tyskland 10, Skotland 2, Spanien 1 og Ungarn 1.

Så at spare på en kulturel / dannelsesbegivenhed, hvor så mange mennesker samtidig læser det samme stykke af en bog fra en nordisk forfatter er jo galimatias.

Også Nordens største ungdomsudvekslingsprojekt Nordjobb står overfor besparelser.

Nordjobb som går ud på, at unge fra hele Norden tager til et andet nordisk land og arbejder i sommerferien og dermed lærer

andre unge, og det land de er i bedre at kende, og også lærer lidt af det andet lands sprog.

Der ligger nogle glimrende korte videoer på Youtube under Nordjobb, hvor I kan se hvad de unge selv siger om det.

Det vil sige, at man sparer på ting, der har kulturel og dannelsesmæssig værdi, og det giver ingen mening i mine øjne.

Og når jeg tidligere sagde, at det nordiske samarbejde i forvejen har et alt for lille budget, bør de nordiske regeringer huske på, at vi i forvejen har et stort overskud på det nordiske samarbejde.

Udgifterne til Nordisk Ministerråd er kun en brøkdel af det overskud, der kommer ind gennem Nordisk Investeringsbank.

Nordisk Investeringsbank giver stort overskud

Når nu statsministrene har så store ambitioner med udviklingen af det nordiske samarbejde, så kunne de jo starte med at bruge nogle af den over en halv milliard kroner, som Nordisk Investeringsbank giver i overskud!

Når man har de gode ambitioner, burde det ikke være et spørgsmål om enten eller, men både og.

Kulturen er trods alt det kit, som binder de nordiske folk sammen og gør det helt unikt i international sammenhæng.

Det er jo alle de små og store aktiviteter, der gør, at Norden adskiller sig fra andet internationalt samarbejde ved, at det nordiske samarbejde er skabt, af folket med aktiviteter for folket – nedefra og op!

Det har medført, at det nordiske samarbejde har en langt højere grad af folkelig legitimitet end noget andet internationalt samarbejde kan påvise.

Folk elsker Norden, det har den ene undersøgelse efter den anden vist, og undersøgelserne viser også, at et stort flertal af befolkningerne i alle de nordiske lande ønsker mere nordisk samarbejde, fordi vi alle føler os trygge ved det nordiske samarbejde og ved hinanden.

Man kan så med rette spørge: hvad venter parlamenterne og regeringerne på?

Hvorfor opfylder de ikke bare befolkningernes ønsker?

Hvorfor skal jalousi og national navlebeskuelse stå i vejen for, at vi kan udnytte det nordiske potentiale fuldt ud.

Udefra er der ingen, der kan kende forskel på de nordiske lande. Vi har et værdifællesskab, der er så markant, at udefrakommende ikke kan se forskel på os.

De nordiske lande er ikke mere forskellige end de tyske länder, kantonerne i Schweiz, de spanske regioner, landene i Storbritannien.

Lad os nu udnytte vores fælles styrke.

Der bliver brug for det efterhånden som det internationale samarbejde udvikler sig, og der bliver brug for, at små lande samarbejder for at få indflydelse på den internationale dagsorden.

Der bliver hårdt brug for ”fyrtårne” – og hvorfor skulle Norden ikke påtage sig den opgave?

Det står helt klart, at ved tættere samarbejde kan vi opnå lagt bedre slagkraft internationalt.

Vi har mulighederne for at slå igennem – også internationalt.

Det SKAL være målet i de kommende år – ellers mister vi de muligheder, som vi har bygget op i Norden med præcis det formål, som vores forening blev grundlagt på for over 100 år siden med et styrket nordisk samarbejde både indadtil og udadtil.

Tak for ordet